22.10.2025 r.

NFZ-BP.5202.45.2025
2025.499357.KUB

P. I. sp. z o.o.

Decyzja nr 23/2025/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz.U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.) (zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej"), w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – *Prawo przedsiębiorców* (Dz.U. z 2024 r. poz. 236, z późn.zm.) (zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców"), po rozpatrzeniu wniosku P. I. sp. z o.o. z siedzibą w ……., o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznaję za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku, zgodnie z którym zleceniobiorcy uczący się, którzy nie przekroczyli 26 roku życia i są cudzoziemcami z Ukrainy i Białorusi, legalnie przebywającymi na terytorium Polski, nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 22 września 2025 r. P. I. sp. z.o.o z siedzibą w …… (numer KRS: ……..) (zwana dalej: „Wnioskodawcą" lub „Spółką"), wystąpiła do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu zleceniobiorców uczących się, którzy nie przekroczyli 26 roku życia i są cudzoziemcami z Ukrainny i Białorusi, legalnie przebywającymi na terytorium Polski. Pismem dnia 09 października 2025 r. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia wezwał Spółkę do uzupełnienia braków formalnych Wniosku, w terminie 7 dni od dnia odebrania pisma. Braki

formalne wniosku zostały uzupełnione przez Spółkę w powyżej zakreślonym terminie (tj. 10 października 2025 r.). Przy piśmie uzupełniającym braki formalne Wniosku, załączono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Oddział w Lublinie) (zwany dalej „ZUS") nr 935/2025 z dnia 1 października 2025 r., w której ZUS uznał za prawidłowe stanowisko Wnioskodawcy, w sprawie braku obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia, zawartej z osobą posiadającą status ucznia, słuchacza studenta do 26 roku życia będącymi obywatelami państw spoza Unii Europejskiej.

Opisując stan faktyczny Wnioskodawca wskazał, że zatrudnia do prostych prac magazynowanych na podstawie umowy zlecenia (stosunek cywilnoprawny) obywateli Ukrainy i Białorusi. Cudzoziemiec z Ukrainy zatrudniony jest na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania prac obywateli Ukrainy, wykonującego pracę na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dna 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz.U. z 2025 r. poz. 337). Z kolei cudzoziemiec z Białorusi zatrudniony będzie na podstawie oświadczenia podmiotu nieświadczącego usług w zakresie pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (przepisy wydane na podstawie art. 90 ust. 10 pkt 2 z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Zleceniobiorca z Ukrainy ma pobyt legalny na terytorium Polski na podstawie ruchu bezwizowego. Zleceniobiorca z Białorusi przebywa natomiast w Polsce legalnie na podstawie wizy D05A. Zleceniobiorcy nie ukończyli 26 roku życia. Przed podjęciem zatrudnienia u Wnioskodawcy rozpoczęli studia odpowiednio na uniwersytecie w Ukrainie oraz Białorusi i nadal kontynuują tam naukę. Zleceniobiorcy posiadają aktualne zaświadczenie studenta w obecnym semestrze. Zleceniobiorcy cudzoziemcy nie są zgłoszeni przez rodziców do ubezpieczenia zdrowotnego. Nie dostarczyli też zaświadczenia ZUS ZZA potwierdzającego zgłoszenie ich do ubezpieczenia zdrowotnego przez szkołę w Polsce.

W związku z przedstawionym stanem faktycznym Wnioskodawca powziął następujące wątpliwości:

- czy w opisanej sytuacji za zleceniobiorców uczących się, którzy nie przekroczyli 26 roku życia i są cudzoziemcami z Ukrainy i Białorusi, legalnie przybywającymi na terytorium Polski, należy odprowadzać składki na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie art. 66 ustawy o świadczeniach?

W ocenie Wnioskodawcy w tak przedstawionym stanie faktycznym nie należy odprowadzać składek na ubezpieczeni zdrowotne.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca, we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku. Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Wydawanie interpretacji indywidualnych w zakresie składek należy do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (Dz.U. z 2024 r. poz. 497) (zwanej dalej „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”) oraz na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. *o ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz. U. z 2024 r. poz. 90).

W ocenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia stanowisko Spółki, zawarte we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie niepodlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu jest prawidłowe.

Pytanie zawarte we Wniosku dotyczy wykładni art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, który to przepis określa katalog osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Okoliczność ta z kolei determinuje konieczność ustalenia w pierwszej kolejności czy osoby, których dotyczy zagadnienie zawarte we Wniosku podlegają regulacjom ustawy o świadczeniach. Podkreślić należy, że dana osoba podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu (o którym mowa w art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej) jedynie w sytuacji, gdy spełnia przesłanki z art. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej (vide: Pietraszewska-Macheta Agnieszka (red.), Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Komentarz, wyd. IV, 2023 r.).

Odnosząc te uwagi do pytania dotyczącego zleceniobiorcy – studenta z Ukrainy wyjść należy od art. 3 ust. 1 pkt 2a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Zgodnie z jego treścią **Ubezpieczonymi są: osoby, które** uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą albo **korzystają z ochrony czasowej na jej terytorium.** Z kolei zgodnie z art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz. U. 2025, poz. 337, z późn. zm.) (zwana dalej „ustawą o pomocy"): **„**Obywatela Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za osobę korzystającą w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej w rozumieniu art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.".

Analiza przywołanego tu przepisu prawa prowadzi do wniosku, że do ochrony czasowej na gruncie ustawy o pomocy, mają prawo: obywatele Ukrainy, którzy spełniają przesłanki z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy. Zgodnie z jego treścią: *„Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 4 marca 2026 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej ".* Te same warunki (tu: wynikające między innymi z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy) spełniać muszą obywatele Ukrainy, którzy wykonują pracę na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o pomocy. Z kolei jak wynika z Wniosku zleceniobiorca – student z Ukrainy wykonuje pracę w Polsce na podstawie

właśnie art. 22 ust. 1 ustawy o pomocy. W konsekwencji przyjąć należy, że ma do niego zastosowanie przedmiotowa ustawa oraz że na mocy art. 2 ust. 6 tejże ustawy należy uznać go za osobę korzystającą w Polsce z ochrony czasowej. Oznacza to z kolei, że na gruncie ustawy o świadczeniach zleceniobiorca – student z Ukrainy jest osobą ubezpieczoną w rozumieniu ustawy o świadczeniach (art. 3 ust. 1 pkt 2a ustawy o świadczeniach).

Przechodząc do ustalenia statusu Zleceniobiorcy – studenta z Białorusi na gruncie ustawy o świadczeniach, wyjść należy od art. 3 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Zgodnie z jego treścią: Ubezpieczonymi są (między innymi) osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE lub EFTA, lub Zjednoczonego Królestwa, które przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy w celu wykonywania pracy. Jak wynika z Wniosku Zleceniobiorca – student z Białorusi przebywa na terytorium Polski na podstawie wizy D05A (wiza przeznczona dla cudzoziemców do wykonywania pracy w Polsce). Przyjąć zatem trzeba, że jest on ubezpieczonym w świetle ustawy o świadczeniach (art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej). Reasumując dotychczas poczynione rozważania stwierdzić należy, że w obu przedstawionych we Wniosku stanach faktycznych, osoby których dotyczą zapytania posiadają status ubezpieczonego w rozumieniu ustawy o świadczeniach, do których stosujemy przepisy ustawy o świadczeniach.

Ponieważ pytanie zostało postawione w związku z wykonywaniem przez zleceniobiorców – studentów z Białorusi i Ukrainy (o których mowa we Wniosku) pracy na podstawie umowy zlecenia, przejść należy do art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Zgodnie z jego treścią: *„obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi.”.* Jak wynika z przywołanego powyżej przepisu ustawy o świadczeniach, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu pozostawania w stosunku zlecenia, determinuje uprzednie ustalenie, że dana osoba spełnia warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym lub ubezpieczeniem społecznym rolników, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W pierwszej kolejności ustalić należy, czy w zaistniałym stanie faktycznym osoby te podlegają ubezpieczeniu społecznemu. Przy udzieleniu odpowiedzi wyjść należy od art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z jego treścią: *„Obowiązkowo*

ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są: osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4.". Z kolei zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych: *„ Osoby określone w ust. 1 pkt 4 nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli są uczniami szkół ponadpodstawowych lub studentami, do ukończenia 26 lat.".* Zestawienie powyżej przywołanych przepisów prawa prowadzi do wniosku, że zleceniobiorcy cudzoziemcy, którzy posiadają status ucznia do 26 roku życia nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu. Komentatorzy przyjmują, za stanowiskiem prezentowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, że: *„**przy ustalaniu obowiązku ubezpieczeń społecznych ucznia zagranicznej szkoły ponadpodstawowej lub studenta zagranicznej uczelni,** np. w Ukrainie, na Białorusi, w Rosji, Gruzji, ale również w Niemczech, we Francji czy w Wielkiej Brytanii, na podstawie umowy zlecenia **nie ma znaczenia jego obywatelstwo ani kraj, w którym odbywa on studia**. Zatem, jeśli polski zleceniodawca posiadający na terytorium RP swą siedzibę zawiera umowę zlecenia z cudzoziemcem będącym uczniem zagranicznej szkoły ponadpodstawowej lub studentem zagranicznej uczelni do ukończenia 26 lat, to na zleceniodawcy nie będzie ciążył obowiązek odprowadzania za tę osobę składek na ubezpieczenie społeczne (pismo Centrali ZUS z 6.06.2018 r., WPI/200000/43/655/2018, LEX nr 473794)"*, (tak dla przykładu: Antonów Kamil (red.), Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz 2024). Ponadto zdaniem komentatorów: ***„na zakres zastosowania omawianego wyłączenia nie ma wpływu ani charakter szkoły ponadpodstawowej lub uczelni, w której zleceniobiorca pobiera naukę lub studiuje, ani tryb nauki lub studiów.*** *Ma ono zastosowanie do uczniów i studentów placówek publicznych i niepublicznych uczących się lub studiujących w trybie zarówno stacjonarnym, jak i niestacjonarnym."* (vide: Antonów Kamil (red.), Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz 2024).

Przenosząc te rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy przyjąć, że w przedstawionym we Wniosku stanie faktycznym Wnioskodawca ma rację. W świetle bowiem powyżej przywołanych przepisów prawa, obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pozostawania w stosunku zlecenia podlegają jedynie te osoby, które z tego tytułu spełniają warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym. Tym samym, jeżeli dana osoba

spełnia warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym z w/w tytułu, to podlega również z tego tytułu ubezpieczeniu zdrowotnemu. W tym przypadku podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu ma charakter wtórny, wobec podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tego tytułu. Skoro zatem zgodnie z ustawą o sus zleceniobiorcy, o których mowa we Wniosku, nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu, co wynika z przeprowadzonej powyżej analizy przepisów to w konsekwencji nie podlegają oni również ubezpieczeniu zdrowotnemu z tego tytułu. Stanowisko to zostało potwierdzone również w przedstawionej przez wnioskodawcę decyzji ZUS, z której wynika, że wnioskodawca nie ma obowiązku odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne za zleceniobiorców cudzoziemców, którzy uczą się i nie ukończyli 26 roku życia.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało postanowić jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 poz. 572), zwanej dalej: „k.p.a." prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, albo
2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), zwanej dalej p.p.s.a. prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się

za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 p.p.s.a. oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.